

2. Midden augustus zal op Java een Onafhankelijkheidscommissie georganiseerd worden met het nodige personeel teneinde alle zaken voor te bereiden die ter verwezenlijking van Java's onafhankelijkheid noodzakelijk zijn.

3. Voor de datum van de onafhankelijkheid [van Java] wordt gedacht aan begin september (7 september).¹

Teraoetsji berichtte voorts dat Java de oorlog zou verklaren aan Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en Nederland, dat een legerofficier bij de op Java te vormen regering als Japans gezant zou optreden, dat Japan 'voorlopig' militaire bestuursambtenaren zou aanwijzen om het nieuwe bewind de nodige 'leiding' te geven en dat Japan 'voorlopig' eveneens 'positieve leiding' zou geven ten aanzien van Java's betrekkingen met derde mogendheden.

De bedoeling was dat een delegatie van Indonesische voormannen naar Tokio zou gaan teneinde haar dank uit te spreken voor de genomen beslissingen. Een vliegtocht daarheen bleek niet mogelijk. In plaats daarvan vertrokken Soekarno, Hatta en dr. Radjiman op 9 augustus (de dag waarop de Sowjet-Unie aan Japan de oorlog verklaarde en waarop Nagasaki door de tweede atoombom werd getroffen) naar Saigon waar zij twee dagen later, 11 augustus (in de nacht van de 9de op de 10de had keizer Hirohito duidelijk gemaakt dat de Verklaring van Potsdam geaccepteerd moest worden), door Teraoetsji plechtig werden ontvangen. Na nog op Malakka besprekingen te hebben gevoerd met Japanse autoriteiten, met vertegenwoordigers van de Maleise nationalisten en met enkele Sumatraanse leiders, arriveerden Soekarno, Hatta en dr. Radjiman op 14 augustus in Batavia. Het was de dag waarop Japan deed weten dat het de Verklaring van Potsdam accepteerde; het deed daarmee afstand van alle veroverde gebieden, Nederlands-Indië inbegrepen, en bezat dus niet langer het recht (dat het zich had toegeëigend) de volkenrechtelijke status van dat gebied te wijzigen, laat staan een 'onafhankelijk Oost-Indië' te doen ontstaan.

Het bericht dat keizer Hirohito op de 15de persoonlijk in een radio-toespraak Japans capitulatie had bekendgemaakt, drong aanvankelijk in Batavia slechts tot weinigen door, maar uiteraard wel tot de autoriteiten van het Zestiende Leger die onmiddellijk deden weten dat de voor de 18de augustus beraamde inauguratie van de Commissie ter voorbereiding van de 'onafhankelijkheid' niet zou doorgaan. Zij boden evenwel geen

¹ Het zou op die 7de precies een jaar geleden zijn dat Koiso zijn verklaring inzake 'de onafhankelijkheid van Oost-Indië' had afgelegd.